

20.05.24

FM2024/28

BETÆNKNING

Afgivet af Lovudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig Forslag til Lov om ændring af retsplejelov for Grønland og forvaltningsloven (Aktindsigt, kriminalprocessuelle tvangsindgreb, anonyme vidner og digital og forenklet digital forkyndelse)

Fremsat af Naalakkersuisoq for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Mette Arqe-Hammeken, Naleraq, næstformand

Medlem af Inatsisartut Harald Bianco, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Kuno Fencker, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 10. april under FM2024 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslaget vedrører en række ændringer og tilføjelser i retsplejeloven for Grønland samt forvaltningsloven. Formålet med forslaget er at sikre, at lovgivningen er tidssvarende i forhold til det kriminalitets- og trusselsbillede, der er og kan forventes i Grønland fremover, samt at optimere kriminalsagsbehandlingen.

Med forslaget indføres følgende:

- Offentlighedens adgang til aktindsigt i domme udvides.
- Politiets efterforskningsmuligheder forbedres, og der sikres bedre beskyttelse af vidner.
- Hjemmel til, at politiet kan anvende teleobservation i forbindelse med efterforskning.
- Reglerne om edition (pligt til at fremføre dokumenter) effektiviseres.

- Øget mulighed for tvangsindgreb i meddelelshemmeligheden ved efterforskning af forsætlige overtrædelser af kriminallovens kapitel 7 og 8.
- Regler til effektivisering af opfølgningen på modtagne indberetninger om uberettigede tvangsindgreb.
- Mulighed for at undlade underretning om afsluttede tvangsindgreb.
- Mulighed for at politiet kan blokere hjemmesider, hvor der foregår nærmere angivne former for it-kriminalitet.
- Mulighed for at politiet kan forstyrre eller afbryde radio- og telekommunikation eller overtage tv-overvågning i ekstraordinære tilfælde.
- Regler om anonyme vidner.
- Regler om digital forkyndelse og forenklet digital forkyndelse.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Forslaget modtog generel opbakning fra Inatsisartut under førstebehandlingen. Debatten bar præg af et generelt ønske om at nedbringe kriminalitet. Det blev fremført, at nærværende forslag bidrager hertil ved at sikre en mere effektiv efterforskning og sagsbehandling. Hertil blev den enkeltes ret til privatliv i forbindelse med den foreslåede adgang til brug af teleobservation drøftet.

Hørings svar

Justitsministeriet har stået for høringsprocessen, hvor relevante grønlandske myndigheder har været inddraget. Forslaget har været i høring i perioden fra den 14. december 2023 til den 18. januar 2024 samt været offentliggjort på den danske høringsportal. Herudover er forslaget blevet sendt til Folketingets Grønlandsudvalg og Folketingets Retsudvalg til orientering.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget finder det vigtigt, at lovgivningen til enhver tid er tidssvarende og afspejler behovet og den udvikling, der finder sted. Kriminalitet kan aldrig helt undgås, men udvalget værdsætter Naalakkersuisuts fokus på at sikre de bedste betingelser for efterforskningen af kriminalitet, herunder behovet for tilpasning til den konstante udvikling af nye kriminalitetsformer.

Til dette konkrete forslag bemærker udvalget, at Retten i Grønland og Domstolsstyrelsen udtrykker behov for, at der afsættes midler til undervisning af personalet ved kredsretterne i brugen af de foreslåede nye bestemmelser om aktindsigt. Udvalget finder det vigtigt, at der sikres den bedst mulige implementering af ny lovgivning, således at denne kan få den ønskede effekt. Udvalget forventer derfor, at Naalakkersuisut lytter til rettens bekymring og træffer de fornødne foranstaltninger til imødekommelse heraf.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering, således at det fremgår, at der vil være et vist merarbejde forbundet med behandlingen af aktindsigtsanmodninger hos domstolene og anklagemyndigheden. Det forudsættes, at dette merarbejde kan blive afholdt inden for de eksisterende bevillinger.

Hertil er det fremført, at der kan være mindre administrative og økonomiske konsekvenser for internetudbydere, i forbindelse med den praktiske gennemførelse af blokering af hjemmesider.

Udvalgets indstillinger

- **Et flertal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit og Siumut** indstiller på denne baggrund beslutningsforslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Anders Olsen
Formand

Mette Arge-Hammeken
Næstformand

Kuno Fencker

Asii Chemnitz Narup

Harald Bianco